



Sayı : 64272063-610-26589
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-8589)

GÜNLÜDÜR
03 Ekim 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 04.11.2016 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-7/8589-65046 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 17.11.2016 tarihli ve 31853594-610-2-2060-4434 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Durmuş Fikri SAĞLAR' ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/8589 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-8589 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

Sorular 1, 2, 4:

Seçim bölgesi Mersin'e inşa edilecek olan Akkuyu Nükleer Güç Santrali(ANGS)'nin yer aldığı 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından kabul edilmiştir.

Türkiye'nin sınır ihlali gerekçesi ile Rus uçağını düşürdüğü günden bu yana, diplomatik krizin faturası çıkmaya devam etmektedir. Türkiye-Rusya ilişkilerinin normalleşme sürecinde maddi manevi bedeller ödemiştir. Özür mektubu ile manevi bedel ödenirken, Akkuyu Nükleer Güç Santralini "stratejik yatırım" kapsamına alınmasıyla da maddi bedeli ödemeye taahhüt etmiş olduğumuz kamuoyunda yer almıştır.

2016'nın Nisan ayında acele kamulaştırma kararı yayınlanırken, bugün "stratejik yatırım" kapsamına alınması ile konunun derinliği anlaşılmaktadır. Uzmanlar tarafından yıkım projesi olarak adlandırılan nükleer santralin kurulmaması gerektiğine dair birçok ÇED raporu ve anketler bulunmaktadır. Çevre ve insanlığı yok edeceği bilinen santrallerin kurulmasını istemek ülkeye hainlik olarak yorumlanmaktadır.

Daha önce vermiş olduğum soru önerimde sorduğum sorulara cevap verilmemiştir. Bugün tekrar aynı iddiaları yeniliyorum: Türkiye'nin Ruslara bedelsiz vermiş olduğu Akkuyu'daki araziye on bin kişinin yaşayacağı bir yerleşim yeri oluşturulacak ve bir santralin ihtiyacından çok daha büyük bir liman kurulacağı iddia edilmiştir. Hatta yine kamuoyuna yansıyan haberlere göre; Tsunamiye bile dayanıklı olacak olan bu liman askeri gemilerin de ikmal ve dinlenme yeri olarak kullanılabilecek bir merkez olacaktır. Ruslara verilecek olan tavizlerle bir nevi İncirlik Üssü gibi, askeri üs olacaktır. Hatta bu yüzden ilk limanın yapılması beklenmektedir. Şayet bu iddialar doğru ise alev topuna dönen Ortadoğu'da Türkiye kıyılarında bir Rus üssünün olması ülkemizin kavrulmasına neden olacaktır. Bu çerçevede:

-Mersin'e Akkuyu Nükleer Santral mi kurulacaktır yoksa iddia edildiği gibi Rus Askeri Üs mü kurulacaktır?

-Akkuyu Nükleer Santrali ile Rusya'nın Suriye'de ki askeri üstünlüğünü arttırmak istediği iddiası doğru mudur?

-Neden yer olarak Mersin seçilmiştir? Akkuyu Nükleer Santral'in konumu dolayısıyla Rusya'nın sıcak denizlere inme ve Suriye politikasında askeri konumunu güçlendirme politikasının bir parçası olabilir mi?

Cevaplar 1, 2, 4:

12 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında imzalanan Hükümetlerarası Anlaşmaya göre, Akkuyu sahasında her biri 1200 MW'tan oluşan dört ünite nükleer santral kurulacaktır. Akkuyu nükleer santral yer seçimi uluslararası ve ulusal standartlar, gereksinim ve tavsiyeler dikkate alınarak yapılmıştır. 1970'li yıllardan günümüze kadar geçen süre içerisinde de farklı tarihlerde deprensellik çalışmaları dahil birçok çalışma birlikte yapılmış olup ülkemizde en güvenli yerlerden biri olarak Akkuyu sahası belirlenmiştir.

Soru 3:

-Mersin halkının yüzde 86'sı bu projeye karşı çıkmıştır. Bilirkişi raporları vereceği zararı yıkım olarak yorumlamıştır. İnsanlığı ve doğayı katledecek olan bu ANGŞ'n de neden diretiyorsunuz?

Cevap 3:

Nükleer santral projeleri güvenliğin en ön planda tutulduğu ve bu nedenle de yatırım maliyetinin neredeyse yarısını güvenlik önlemlerinin oluşturduğu projelerdir. Nükleer santrallerin saha seçiminden, inşasına, işletmeye alınmasına, santrallerin sökülmesine kadar tüm aşamalarda ulusal ve uluslararası standartlar uygulanmaktadır. Kalite belgesi olmayan ve uluslararası testlerden geçmemiş hiçbir hizmet, ürün ya da malzeme nükleer santral

projelerinde yer alamaz. Nükleer santral projeleri ile ilgili tüm süreçler, görevi sadece bu projeler olan kurumlar tarafından denetlenir. Nükleer santraller ulusal ve uluslararası yasal düzenlemelere uygun şekilde güvenli işletilmek zorundadır. Bu çerçevede, nükleer düzenleme ve denetleme kurumu da güvenli işletilmeyi denetlemek durumundadır. Ayrıca nükleer santraller, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından yapılacak denetimlere de açıktır.

Akkuyu NGS'nin doğaya ve çevreye zarar vereceği iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Nükleer santrallerden kaynaklanan radyasyon doğal radyasyona göre çok düşüktür. Nükleer santral yakınında yaşayan bir kişinin alacağı radyasyon miktarı, doğal radyasyon miktarının 1/240'ı (ikiyüzkırkda biri) kadardır. Tarım ile ilgili olarak, dünyada tarımsal ürün ihracatında ilk 6 ülkenin tamamında da nükleer santral bulunmaktadır. Sayıca en fazla nükleer santralin bulunduğu ABD, tarımsal ürün ihracatında dünyada birincidir. 58 adet nükleer reaktörle, kullandığı elektriğin yaklaşık %75'ini nükleer enerjiden karşılayan Fransa'da, yaklaşık 1000 km uzunluğundaki Loire nehri üzerinde 14 adet nükleer güç santrali bulunmakta olup bu nehir aynı zamanda, dünya kültür miras listesinde yer almaktadır. Loire nehri üzerinde bulunan nükleer santraller soğutma suyunu nehirden alıp, tekrar nehre vermekte, bu nehrin suyu tarımsal sulamada kullanılmakta, nehrin denize döküldüğü koyda balıkçılık yapılmaktadır.

Sorular 5, 6:

-Söz konusu nükleer santralin güvenlik kontrolü kimde olacaktır? Bu konuda bir anlaşma sağlanmış mıdır?

-10 Nisan'da alınan 12 acele kamulaştırma kararının üçü Akkuyu Nükleer Santral hakkındaydı. Akkuyu Nükleer Santral için neden acele kamulaştırma kararı almıştınız? Bugün neden "stratejik yatırım" olarak adlandırılmıştır?

Cevaplar 5, 6:

Rusya Federasyonu ile imzalanan hükümetlerarası anlaşmaya göre sahaya erişim konusunda kimlere izin verileceği, Bakanlığımızın yetkisi dahilindedir. Türk mevzuatına göre kurulmuş olan işletici şirketin (Akkuyu Nükleer A.Ş.) çalışmalarının uluslararası standartlara ve Türk kanunlarına uygunluğu Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) olmak üzere ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından detaylı şekilde değerlendirilmekte ve denetlenmektedir. TAEK; Akkuyu Nükleer A.Ş.'nin güvenlik ve emniyet şartlarını yerine getirdiğini onayladığı müddetçe faaliyetler devam edecektir. Tesisin güvenlik kontrolü sisteminin kurulması da lisansa tabidir. Tesisin teknolojik anlamda nükleer güvenlik açısından lisanslandırılması ve denetlenmesi TAEK'in vereceği inşaat ve işletme lisansları çerçevesinde gerçekleştirilecektir. TAEK onay vermediği müddetçe santralin işletmeye geçirilmesi mümkün değildir. Ayrıca; mühendislikten operatörlüğe ve yöneticiliğe kadar tesisin her kademesinde görev alacak olan Türk mühendis adaylarının eğitimi halen Rusya'da devam etmektedir. Söz konusu 262 öğrencimizin sayısının daha da artırılması öngörülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan hükümetler arası anlaşmaya göre; Akkuyu NGS'nin iletim şebekesine bağlantısı, yürürlükteki Türk mevzuatına tabidir. Bu çerçevede; santralin iletim sistemine bağlantısı, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin sorumluluğundadır. Acele kamulaştırma kararı alınan iletim hatlarının planlanması, projelendirilmesi, ÇED raporunun onaylanması, kurumsal izinlerin alınması, ihale edilmesi ve inşaa sırasında arazideki zorluk derecelerine bağlı diğer süreçlerle beraber tamamlanması ve devreye alınması uzun zaman almaktadır. Bahse konu projenin hükümetler arası anlaşma kapsamında yapılması ve üretim tesisinin nükleer santral tipinde olması sebebiyle Akkuyu NGS'nin iletim hatlarının, santralin devreye alınmasıyla eş zamanlı olarak tesis edilmesi uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüklerimiz bakımından da büyük önem taşımaktadır.



**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN DURMUŞ FİKRİ SAĞLAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/8589)**

Akkuyu NGS Projesine “Stratejik Yatırım” statüsünün verilmesi, Bakanlar Kurulunca çıkarılan ve 9 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” çerçevesinde değerlendirilmelidir.